

Lieta C-769/23

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 13. decembris

Iesniedzējtiesa:

Consiglio di Stato (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 5. decembris

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Mara soc. coop. arl

Atbildētāji apelācijas instancē:

Ministero della Difesa

Gruppo Samir Global Service Srl

[..]

ITĀLIJAS REPUBLIKA

Consiglio di Stato [Valsts padome]

(Piektā palāta)

izdod šo

RĪKOJUMU

par apelācijas sūdzību [..], ko iesniedza

Mara soc. coop. r.l.[..]

pret

Ministero della Difesa [Aizsardzības ministriju] [..] un *Gruppo Samir Global Service s.r.l.* [..];

prasot grozīt

[..] *Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio – Roma* [Lacio Reģionālās administratīvās tiesas Romā] I palātas spriedumu Nr. 6259/2023 lietā starp;

[*omissis*: procesuālas norādes]

I) *FAKTI*

1. – Ar 2022. gada 14. jūlija lēmumu par līguma noslēgšanu, par kuru iepriekšējs informatīvs paziņojums 2021/S 253-672319 bija publicēts 2021. gada 29. decembra *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* pielikumā, *Ministero della difesa* [Aizsardzības ministrija] izsludināja atklātu iepirkuma procedūru ES ietvaros saskaņā ar (tajā laikā spēkā esošā) *decreto legislativo 18 aprile 2016, n. 50 (Codice dei contratti pubblici)* [2016. gada 18. aprīļa Likumdošanas dekrēta Nr. 50 (par publisko līgumu kodeksu)] 60. pantu par nepastāvīgu un steidzamu darbaspēka pakalpojumu sniegšanu saistībā ar transporta jomu un ne tikai minētās ministrijas centrālajām un perifērajām vajadzībām un ne tikai 2023. gadā (konkurss Nr. 3144713), kas atjaunojams uz trim gadiem un sadalīts deviņās daļās.

Šī tiesvedība attiecas uz procedūru par 6. daļu (CIG 9351659124 – NUTS ITH41) saistībā ar “*Aeronautica Militare area nord*” par summu 532 786,89 EUR (kopējā paredzamā iepirkuma pamatsumma: 5 200 565,31 EUR bez PVN un/vai citiem nodokļiem un likumā paredzētajām nodevām). Kopienas sliekšņa nolūkā un tātad saskaņā ar 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 35. pantu konkursa nolikumā norādītā iepirkuma daļas – ieskaitot iespējamo atjaunošanu summu – kopējā vērtība ir 3 463 114,72 EUR bez PVN (un tāpat Kopienas sliekšņa nolūkā ir norādīta iepirkuma kopējā vērtība 33 803 674,52 EUR bez PVN).

Konkursa nolikumā paredzētais piešķiršanas kritērijs ir zemākā cena saskaņā ar 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 4. punkta b) apakšpunktu, jo pakalpojumam ir standarta raksturlielumi. Samazinājums bija jāpiedāvā tikai attiecībā uz komisijas maksas sākumcenu un šajā ziņā iepirkuma nolikuma 17. panta otrajā daļā bija norādīts: “*ņemot vērā, ka pieprasītā procentuālā atlaide tiks piemērota tikai komisijas maksai, darbaspēka izmaksas paliks nemainīgas, jo nodarbināto darba ņēmēju algas tiek izmaksātas saskaņā ar nozares darba koplīgumu. Tādējādi tiek ievēroti Likumdošanas dekrēta 50/2016 50. pantā noteiktie mērķi, kuri pēc būtības ir vērsti uz nodarbinātības līmeņa nodrošināšanu un darba ņēmēju aizsardzību, piemērojot valsts darba koplīgumu*”.

Tiesības noslēgt līgumu par konkursa 6. daļu tika piešķirtas šīs apelācijas sūdzības iesniedzējai *Mara s.c.r.l.*, kura piedāvāja 100 % samazinājumu. Arī viena no citām konkurentēm – *Gruppo SAMIR Global Service s.r.l.* – piedāvāja 100 % samazinājumu; un tāpat darīja arī kāda cita konkurence. Tomēr izlozes kārtībā tika pieņemts *Mara* piedāvājums [..]

II) TIESVEDĪBA PIRMAJĀ INSTANCĒ

2. – *Gruppo SAMIR Global Service s.r.l.* līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas aktu par labu konkurenci [omissis: citi apstrīdētie dokumenti, kas nav būtiski prejudiciālā jautājuma mērķiem] apstrīdēja *Tribunale Amministrativo Regionale (TAR)*. Prasītāja izvirzīja iebildumus par izraudzītās pretendentes iesniegto piedāvājumu, kuru mērķis pakārtoti bija visa konkursa atcelšana.

[omissis: valsts procedūra]

3. – Ar pārsūdzēto 2023. gada 11. aprīļa spriedumu Nr. 6259 *TAR Lazio, Roma I-bis* palāta apmierināja *Gruppo SAMIR* pamatprasību tās norādīto interešu robežās un līdz ar to atcēla paziņojumu par konkursu attiecībā tikai uz 6. daļu [omissis: valsts procedūra]

III) APELĀCIJAS TIESVEDĪBA

4. – Ar šo apelācijas sūdzību *Mara* lūdza grozīt pirmās instances tiesas spriedumu [..]. Tā savu apelācijas sūdzību balstīja uz diviem pamatiem. Sabiedrība *Gruppo SAMIR Global Service s.r.l.* iesniedza pretapelācijas sūdzību.

Ar pirmo pamatu galvenā apelācijas sūdzības iesniedzēja it īpaši norādīja uz 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 3. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu, apgalvojot, ka tajā paredzētais noteikums – kas neļauj izvēlēties zemākās cenas kritēriju darbietilpīgu pakalpojumu iepirkumiem – nav piemērojams tiem līgumiem, kuriem, kā tas ir šajā gadījumā, ir arī standarta raksturlielumi. Šī noteikuma citāda interpretācija – apelācijas sūdzības iesniedzējas ieskatā – būtu pretrunā ES tiesību aktiem un it īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (Dokuments attiecas uz EEZ) 67. pantam. Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka iepriekš minētās ES normas mērķis ir nodrošināt vislabāko pakalpojumu kvalitāti (kas turklāt atbilst Eiropas Parlamenta 2011. gada 25. oktobra ziņojumam par publiskā iepirkuma modernizāciju Nr. 2011/2048[INI] pirms 2014. gada direktīvas pieņemšanas) un tajā tiek dota priekšroka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērijam; lai arī valsts noteikumam ir tāds pats mērķis, tas tomēr pārkāpj samērīguma principu, jo pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu direktīvā norādītos mērķus, ņemot vērā, ka zemākās cenas kritērijs ir pamatoti pieļaujams standartizētu preču vai pakalpojumu gadījumā, jo tādā gadījumā nepastāv nekāda reāla nepieciešamība iegūt diferencētus tehniskos piedāvājumus. Tāpēc apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdza kolēģijai uzdot konkrētu prejudiciālu jautājumu ES Tiesai.

5. – [omissis: valsts procedūra]

IV) IZSKATĀMĀS LIETAS NOVĒRTĒJUMS UN PIEMĒROJAMIE TIESĪBU AKTI.

6. – Jautājums, par kuru joprojām pastāv strīds pēc daļēja lēmuma pieņemšanas par šo apelācijas sūdzību, attiecas uz nepieciešamību, lai publiska iepirkuma konkurss (šajā gadījumā, lai piešķirtu darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu saistībā ar preču pārvadāšanu), kuram raksturīgs darbietilpīgums, bet vienlaikus piemīt standarta raksturlielumi, notiktu piemērojot saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma piešķiršanas kritēriju, vai arī tā vietā līgumslēdzējai iestādei tomēr ir rīcības brīvība attiecībā uz iespējamu zemākās cenas kritērija izvēli.

Attiecīgie valsts noteikumi paredz:

- 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 3. punkta a) apakšpunktā (kas *ratione temporis* piemērojams iepirkumam, uz kuru attiecas lieta) ir noteikts: “*Pamatojoties uz saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju, kas noteikts, balstoties uz labāko cenas un kvalitātes attiecību, tiek piešķirtas vienīgi tiesības slēgt:*

a) *līgumus, kas attiecas uz sociālajiem pakalpojumiem un ēdināšanas pakalpojumiem slimnīcās, aprūpes un skolu pakalpojumiem, kā arī darbietilpīgiem pakalpojumiem, kā noteikts 50. panta 1. punktā, neskarot līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu saskaņā ar 36. panta 2. punkta a) apakšpunktu;*

b) *līgumus, kas attiecas uz inženiertehnisko un arhitektūras pakalpojumu un citu tehniska un intelektuāla rakstura pakalpojumu sniegšanu par summu, kas ir vienāda vai lielāka par 40 000 EUR;*

b-bis) pakalpojumu un piegādes līgumus par summu, kas ir vienāda vai lielāka par 40 000 EUR, ar augstu tehnoloģisko saturu vai inovatīvu raksturu”;

- savukārt a) apakšpunktā ir noteikts, ka (50. panta 1. punkts): “*Piešķirot tiesības slēgt koncesiju līgumus un iepirkuma līgumus par tādiem būvdarbiem un pakalpojumiem, kas nav intelektuāla rakstura, it īpaši attiecībā uz darbietilpīgiem līgumiem, uzaicinājumos un paziņojumos par konkursu saskaņā ar Eiropas Savienības principiem ir jāiekļauj īpašas sociālās klauzulas, kuru mērķis ir veicināt nodarbināto darba ņēmēju nodarbinātības stabilitāti, paredzot, ka izraudzītajam pretendentam jāpiemēro 2015. gada 15. jūnija Likumdošanas dekrēta Nr. 81 51. pantā minētie nozaru koplīgumi. Darbietilpīgi pakalpojumi ir tādi, kuros darbaspēka izmaksas ir vismaz 50 procenti no līguma kopsummas”;* [omissis: 36. panta 2. punkta a) apakšpunkta teksts, kas nav būtisks šajā strīdā];

- minētā 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 4. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

“*Zemākās cenas kritēriju var izmantot: [...] b) pakalpojumiem un piegādēm ar standarta raksturlielumiem vai kuru nosacījumus nosaka tirgus, izņemot darbietilpīgus pakalpojumus, kas minēti 3. punkta a) apakšpunktā”.*

Šis pēdējais izņēmums likuma tekstā tika ieviests ar *decreto-legge 18 aprile 2019, n. 32 (Disposizioni urgenti per il rilancio del settore dei contratti pubblici, per l'accelerazione degli interventi infrastrutturali, di rigenerazione urbana e di ricostruzione a seguito di eventi sismici)* [2019. gada 18. aprīļa Dekrētlíkuma Nr. 32 (par steidzamiem noteikumiem publiskā iepirkuma nozares atjaunošanai, infrastruktūras, pilsētu atjaunošanas un rekonstrukcijas pēc seismiskiem notikumiem pasākumu paātrināšanai)], kas ar grozījumiem tika pārveidots par *legge 14 giugno 2019, n. 55* [2019. gada 14. jūnija Likumu Nr. 55], 1. panta 20. punkta t) apakšpunkta 3. punktu.

Likumā tomēr nav sniegta definīcija pakalpojumiem (vai piegādēm) ar “standarta raksturlielumiem”, taču var uzskatīt, ka vismaz attiecībā uz pakalpojumiem, likuma nolūks bija atsaukties uz tādām darbībām, kam raksturīga augsta atkārtotība un kam nav pielāgojamu elementu (piemēram, tehnoloģisku vai inovatīvu), saistībā ar kurām ir grūti iedomāties tādu konkurenta ieguldījumu, kas mainītu paredzamo standartizēto darbību; tādēļ saimnieciskās lietderības un procedūras ātruma labad ir atļauts izmantot zemākās cenas kritēriju, jo nav īpaša iemesla izmantot tādu kritēriju, kas balstās uz piedāvājumu konkursu par labāko tehnisko kvalitāti.

7. – Tādējādi no iepriekš minētā valsts tiesiskā regulējuma izriet, ka attiecībā uz pakalpojumiem vai piegādēm ar standarta raksturlielumiem iestādei ir iespēja (“*iestāde*” var) izmantot zemākās cenas kritēriju (2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 4. punkta b) apakšpunkts); tomēr ar tiešu izņēmumu attiecībā uz “*darbietilpiem pakalpojumiem*”, kuros darbaspēka izmaksas ir vismaz puse no līguma kopsummas (kā tas ir izskatāmajā lietā). Šādā gadījumā atbilstoši minētā 95. panta 3. punkta a) apakšpunktam ir piemērojams tikai saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērijs.

Consiglio di Stato [Valsts padomes] plēnumam, kura kompetencē ir valsts tiesību jautājumi un kurš risina pretrunas judikatūrā saistībā ar tiesību normu piemērošanu un nosaka attiecīgos tiesību principus [..], bija jāizskata – tiesvedībā, kas tāpat kā izskatāmā lieta attiecās uz iepirkumu ar standarta raksturlielumiem, bet vienlaikus bija darbietilpīgs – saikne starp 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 3. punkta noteikumu, ar ko nosaka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija izmantošanu darbietilpiem pakalpojumiem, un tā paša panta 4. punkta noteikumu, ar ko ļauj izmantot zemākās cenas kritēriju pakalpojumiem un piegādēm ar standarta raksturlielumiem. Tas notika vēl pirms likumdevējs 2019. gadā ieviesa grozījumus minētā 4. punkta b) apakšpunkta tekstā, pievienojot izņēmumu attiecībā uz darbietilpiem pakalpojumiem.

Šajā ziņā plēnums uzsvēra, ka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija piemērošanas *ratio* darbietilpīgu pakalpojumu piešķiršanai ir darba aizsardzības mērķu – kuri saskaņā ar Konstitūciju un ES tiesībām ir prioritāri – sasniegšana publisko iepirkumu jomā. Vienlaikus plēnums brīdināja, ka šos mērķus nevar upurēt iestāžu tehniska rakstura vajadzībām un diskrecionārajiem lēmumiem. Lai atrisinātu acīmredzamo pretrunu starp 95. panta 3. un 4. punktu, tika noteikts šāds

tiesību princips: “*darbietilpīgu pakalpojumu līguma slēgšanas tiesības saskaņā ar Publisko līgumu kodeksa 50. panta 1. punktu un 95. panta 3. punkta a) apakšpunktu jebkurā gadījumā tiek piešķirtas, izmantojot labākās cenas un kvalitātes attiecības kritēriju arī tad, ja tiem ir arī standarta raksturlielumi atbilstoši 4. punkta b) apakšpunktam*” (2019. gada 21. maija spriedums Nr. 8).

8. – Piemērojot šo principu, kā to papildus ir apstiprinājusi turpmākā pirmās instances administratīvo tiesu judikatūra, *TAR di Lazio* šīs tiesvedības ietvaros uzskatīja, ka iepirkumā, par kuru ir strīds – tieši tāpēc, ka tas ir darbietilpīgs, lai arī ar standarta raksturlielumiem – noteikti bija jāparedz saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma piešķiršanas kritērijs. Līdz ar to *TAR* uzskatīja par nelikumīgu *lex specialis* klauzulu, kas paredzēja zemākās cenas piešķiršanas kritēriju, un tādējādi atcēla visu konkursu.

Proti, apstrīdētā konkursa mērķis – no vienas puses – ir piešķirt līguma slēgšanas tiesības tādu “*nepastāvīga darbaspēka*” pakalpojumu sniegšanai, kuriem ir neapstrīdami standarta raksturlielumi un kuri sastāv tikai no “*iekraušanas un izkraušanas, iepakojumu apvienošanas un sadalīšanas, ienākošo un izejošo preču sakraušanas un atkraušanas, preču pārvietošanas darbībām un visām citām darbībām, kas definējamas kā parastā darbaspēka darbības noliktavu, rūpnīcu, iestāžu, jūras transporta līdzekļu un/vai militāro lidostu un militāro struktūru vajadzībām*” (skat. konkursa nolikuma 17. pantu, 33. lpp.), un kuri tiek sniegti *Ministero della difesa*. To pašu konkursu – no otras puses – tikpat neapstrīdami raksturo darbietilpība, ko veido darbaspēks, kas paredzēts aprakstīto preču iekraušanas, izkraušanas un transportēšanas darbību veikšanai: fakts, ka darbaspēka izmaksas šajā gadījumā ir vismaz 50 procenti no kopējās līguma summas, kā noteikts 2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50. panta 1. punkta otrajā teikumā, ir skaidri atzīts un par to starp lietas dalībniekiem nav strīda.

9. – Apelācijas sūdzības iesniedzēja kritizē *TAR* izdarītos secinājumus, apgalvojot, ka attiecībā uz plānotajām tīri materiālajām un paku pārvietošanas darbībām – kas pēc savas būtības ir atkārtotas un standartizētas – nevarēja būt faktiskas vajadzības iegūt diferencētus tehniskos piedāvājumus, lieki apgrūtinot konkursa procedūru un pārkāpjot valsts iestāžu labas pārvaldības konstitucionālo principu.

Turklāt šajā gadījumā – kā norāda apelācijas sūdzības iesniedzēja – piedāvājuma cenas samazinājumam bija jābūt nevis attiecībā uz pamatcenu, kas ietver darbaspēka izmaksas, bet gan tikai attiecībā uz komisijas maksu; taču šī komisijas maksa bija jāaprēķina, jau atskaitot darbaspēka izmaksas. Konkursa nolikuma 17. pants priekšpēdējā daļā bija noteikts: “*Proti, lai arī ir paredzēta līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu par zemāko cenu, ņemot vērā, ka pieprasītā procentuālā atlaide tiks piemērota tikai komisijas maksai, darbaspēka izmaksas paliks nemainīgas, jo nodarbināto darba ņēmēju algas tiek izmaksātas saskaņā ar nozares darba koplīgumu. Tādējādi tiek ievēroti Likumdošanas dekrēta 50/2016 50. pantā noteiktie mērķi, kuri pēc būtības ir vērsti uz nodarbinātības līmeņa nodrošināšanu un darba ņēmēju aizsardzību, piemērojot valsts darba koplīgumu*”.

Tāpēc samazinājums varēja notikt tikai attiecībā uz uzņēmuma potenciālo peļņu, nemainot darbaspēka izmaksas: tādējādi tas neskāra ar līgumā nodarbināto darbinieku nepieciešamo aizsardzību saistītās garantijas. Līdz ar to, kā norāda apelācijas sūdzības iesniedzēja, aizsardzība tika nodrošināta gan līgumslēdzējas valsts iestādes vajadzībām, gan darba ekonomiskajiem apstākļiem un drošībai.

9.1. – Attiecībā uz ES tiesībām, apelācijas sūdzības iesniedzēja atgādina Direktīvas 2014/24/ES 67. panta 2. punkta pēdējās daļas noteikumus, saskaņā ar kuriem *”dalībvalstis var noteikt, ka līgumslēdzējas iestādes nevar izmantot tikai cenu vai tikai izmaksas kā vienīgo piešķiršanas kritēriju, vai paredzēt, ka tos izmanto tikai noteiktas līgumslēdzēju iestāžu kategorijas vai tikai noteikta tipa līgumos”*. Šis noteikums ir jālasa saistībā ar samērīguma principu, kas ir Savienības tiesību vispārējs princips, saskaņā ar kuru dalībvalstu izveidotie noteikumi Direktīvas 2014/24/ES noteikumu īstenošanas ietvaros nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu direktīvas mērķus.

Tāpat ir svarīgi veicināt labāku pakalpojumu kvalitāti, ņemot vērā tās pašas direktīvas 92. apsvērumu, saskaņā ar kuru *”līgumslēdzējas iestādes būtu jā mudina izvēlēties tādas piešķiršanas kritērijus, kas tām ļauj iegūt kvalitatīvus būvdarbus, piegādes un pakalpojumus, kas ir optimāli pielāgoti to vajadzībām”*. Attiecībā uz zemākās cenas kritērija piemērojamību, kaut arī priekšroka tiek dota saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērijam, apelācijas sūdzības iesniedzēja atgādina arī 2011. gada 25. oktobra ziņojumu par publiskā iepirkuma modernizāciju (2011/2048(INI)) pirms 2014. gada direktīvu apstiprināšanas, ar kuru Eiropas Parlaments, uzskatot, ka *”nosacījumam par zemāko cenu vairs nav jābūt noteicošajam faktoram līgumu piešķiršanā un ka tas visumā jāaizstāj ar ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu pēc tā sniegtā labuma ekonomikas, sociālajā un vides jomā, ņemot vērā visas attiecīgo preču, pakalpojumu vai darbu aprites cikla izmaksas”*, tomēr uzsvēra, *”ka tas neizslēgtu zemāko cenu kā izšķirošo kritēriju ļoti standartizētu preču vai pakalpojumu gadījumā”*.

Tādēļ Itālijas likumdevējs izmantoja iespēju, kas paredzēta Direktīvas 2014/24/ES 67. pantā, nosakot aizliegumu izmantot zemākās cenas kritēriju konkrētajam darbietilpīgu pakalpojumu veidam (2016. gada Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 4. punkta b) apakšpunkts), arī attiecībā uz gadījumiem, kad iepirkumam vienlaikus ir standarta raksturlielumi, proti, gadījumos, kad pakalpojumu kvalitātes aspekti nav nozīmīgi. Paredzēt tikai labākās cenas un kvalitātes attiecības kritērija izmantošanu šādos gadījumos acīmredzami pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu iepriekš minētos direktīvā izvirzītos mērķus, un tādējādi ir pretrunā samērīguma principam.

10. – Kolēģija uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas šādi ierosinātais prejudiciālais jautājums ir jāiesniedz izskatīšanai Tiesā, it īpaši ņemot vērā, ka šī tiesa ir pēdējās instances tiesa saskaņā ar LESD 267. pantu.

Atkārtoti uzsverot, ka lietas dalībnieki neapstrīd *de quo* iepirkuma priekšmetu, kas ir darbietilpīgs pakalpojums, bet vienlaikus ar standarta raksturlielumiem

(attiecībā uz darbaspēka veicamajām darbībām, kurām raksturīga *opus atkārtotā*), apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi par samērīguma principa pārkāpumu iegūst īpašu nozīmi, ņemot vērā konkursa nolikumu, kurā šajā gadījumā kā piešķiršanas kritērijs bija noteikts lielākais samazinājums, kas aprēķināms, pamatojoties tikai uz komisijas maksu, neskarot darbaspēka izmaksas.

Turklāt izskatāmajā lietā par darba ekonomisko un drošības apstākļu atbilstību jau ir pārliecinājusies gan līgumslēdzēja iestāde, veicot piedāvājumu atbilstības pārbaudes apakšprocedūru, gan valsts tiesa, kas noraidīja prasītājas pirmajā instancē iesniegto pamatojumu, ar kuru tika apšaubīta uzvarējušās pretendentes piedāvājuma likumība tieši saistībā ar minimālās darba algas pārkāpumu.

Tāpēc tādu valsts noteikumu burtiska piemērošana, ar kuriem (pateicoties Direktīvas 2014/24/ES 67. pantā atļautajam) ir aizliegta maksimālā samazinājuma kritērija piemērošana gadījumos, kas atbilst *de qua*, novestu pie konkursa atcelšanas tāpēc, ka tajā nav paredzēts piemērot saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju, kam neapstrīdami ir dota priekšroka apelācijas sūdzības iesniedzējas minētajos ES tiesību avotos.

Šajā gadījumā tāpat tiek sasniegti tie ar darba ņēmēju aizsardzību saistītie ieguvumi, kurus parasti rada iepriekš minētā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērija izmantošana, lai arī konkursa nolikumā bija paredzēts izmantot apstrīdēto noteikumu par lielākā samazinājuma kritēriju, piemērojot to saskaņā ar iepriekš apkopotajiem nosacījumiem. Piemērotais samazinājums attiecās tikai uz komisijas maksu, neskarot darbaspēka izmaksas, turklāt fakts, ka administratīvā procesa un tiesvedības ietvaros tika konstatēts, ka nav pārkāpti darba ņēmējus aizsargājošie noteikumi, liecina par to, ka pienākums piemērot labākās cenas un kvalitātes attiecības piešķiršanas kritēriju ir uzskatāms par nesamērīgu, jo nepastāv tādi iespējami tehniskie uzlabojumi, kas teorētiski varētu attiekties uz standartizētu pakalpojumu piedāvājumiem.

Līdz ar to ES tiesībās dotā priekšroka saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija izvēlei *de qua* gadījumā nešķiet saderīga ar iemesliem, kuru dēļ tā būtu jāatbalsta, un tādēļ šī kritērija noteikšana šķiet acīmredzami pārmērīgs, nesamērīgs un nepamatots pasākums.

V – TIESAI UZDOTAIS PREJUDICIĀLAIS JAUTĀJUMS.

11. – Pamatojoties uz iepriekš norādīto un ņemot vērā jautājuma par iepriekš minētā valsts tiesiskā regulējuma saderības ar norādītajiem Eiropas un Savienības tiesību aktiem nozīmību, lai pieņemtu nolēmumu par pēdējo atlikušo iebildumu, kas izvirzīts šajā tiesvedībā, kolēģija lūdz ES Tiesu lemt par šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 49. un 56. pantā minētie brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības principi, kā

arī [Eiropas Savienības] samērīguma princips un Direktīvas 2014/24/ES 67. panta 2. punkts liedz piemērot tādu publiskā iepirkuma jomā pastāvošu valsts tiesisko regulējumu, kā Itālijas tiesiskais regulējums, kas ietverts 2016. gada 18. aprīļa Likumdošanas dekrēta Nr. 50 95. panta 3. punkta a) apakšpunktā un 4. punkta b) apakšpunktā un minētā likumdošanas dekrēta 50. panta 1. punktā, kā arī izriet no tiesību principa, ko noteicis Consiglio di Stato plēnums 2019. gada 21. maija spriedumā Nr. 8, saskaņā ar kuru tādu iepirkumu gadījumā, kas ietver pakalpojumus ar standarta raksturlielumiem, kuri vienlaikus ir darbietilpīgi, līgumslēdzējai iestādei ir aizliegts kā piešķiršanas kritēriju noteikt zemākās cenas kritēriju arī tad, ja konkursa nolikumā samazinājums ir paredzēts vienīgi komisijas maksai vai iespējamai uzņēmuma peļņai, neskarot darbaspēka izmaksas?”

12. – [omissis: kancelejai nosūtīto dokumentu saraksts]

[omissis: tiesvedības apturēšana]

Šo iemeslu dēļ

Consiglio di Stato, Piektā palāta,

uzdod Eiropas Savienības Tiesai pamatojumā norādīto prejudiciālo jautājumu un [...] aptur tiesvedību.

[omissis: aktu nodošana] [...] Romā [...] 2023. gada 12. oktobrī [...]